

Juha Mäenpää ps

Kirjallinen kysymys kulttuurin ja urheilun julkisen rahoituksen epätasapainosta

Eduskunnan puhemiehelle

Lokakuussa 16.10.2025 Ilta-Sanomat uutisoi, kuinka opetus- ja kulttuuriministeriö uudistaa urheilijoiden apurahajärjestelmää ja kuinka apurahan saajien määrä vähenee noin puolella. Seuraavana päivänä myös ministeriö päivitti muutoksesta verkkosivuillensa. Opetus- ja kulttuuriministeriön urheilija-apurahoista putoaa alin 6 000 euron luokka pois ja isommat apurahat kasvavat 24 000 ja 12 000 euroon. Sanomalehti Ilkka-Pohjalainen puolestaan julkaisi 07.11.2025 erään pitkän linjan urheiluvalmentajan haastattelun, jonka sisällöstä suuri osa koski urheilija-apurahoja. Valmentaja kertoi häntä aina hämmentäneen se, miten eri tavalla kulttuuria ja urheilua kohdellaan.

Ilkka-Pohjalaisen jutussa kerrottiin, että valtion tuki taiteelle ja kulttuurille on noin 545 miljoonaa euroa vuodessa. Urheilu saa kaikkiaan noin 155 miljoonaa, ja siinä on myös liikuntapaikkarakentaminen mukana. Taiteen edistämiskeskus jakaa vuodessa tukea 45 miljoonan edestä. Taiteilija-apurahalla työskentelee Taiteen edistämiskeskuksen mukaan tänä vuonna noin 600 henkilöä. Summa on noin 2 250 euroa kuukaudessa, ja sitä voi saada jopa 3—5 vuodeksi kerrallaan.

Urheilija-apurahoja jaettiin vuodelle 2025 talvilajeissa 101:lle ja kesälajeissa 162 urheilijalle. Kokoluokat ovat olleet 20 000, 10 000 ja 6 000 euroa vuodessa. Talvilajeissa 15 ja kesälajeissa 17 urheilijaa saa 20 000 euroa. Taiteilija-apurahaa saa pääsääntöisesti 27 000 euroa vuodessa, josta maksetaan eläkemaksut. Taiteilijaeläkkeitä tänä vuonna saa noin 1 100 henkilöä, kun täyttää urheilijaeläkettä voidaan vuosittain jakaa korkeintaan 16 henkilön eläkettä vastaava summa. Saa-jia on tällä hetkellä 28, joista vain kahdeksan saa täyttä eläkettä ja loput puolikasta.

Urheilija-apurahoissa on ollut se ongelma, että ne katsotaan joka vuosi uudelleen eikä niiden jatkumisesta ole mitään taetta. Uusia urheilija-apurahoja voidaan myöntää nyt kahdeksi vuodeksi kerrallaan, mikä on toki tervetullut muutos. Taiteilija-apurahoja voi saada 3—5 vuodeksi kerrallaan, mutta urheilupuolella vastaava pitkäjänteisyys ei ole mahdollista.

Kulttuurin, mukaan lukien taide, ja urheilun rahoituksellinen epätasapaino on todella kummallinen yhteiskunnallinen valinta. Hyvä kunto, jota liikunta ja urheilu edistävät, on niin terveyden kuin maanpuolustuksen kannalta keskeinen tekijä. Maamme huippu-urheilijat ovat terveitä esikuvia ja innostuksen lähteitä suomalaisille, erityisesti nuorille. He ansaitsevat enemmän arvostusta.

Kirjallinen kysymys KK 465/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallituksessa nähdään kulttuurin, mukaan lukien taiteen, ja urheilun julkisen rahoituksen epätasapaino ja mahdolliset toimenpiteet asian korjaamiseksi ja

miten jatkossa turvataan nuorten urheilijoiden tuki 6 000 euron apurahan poistuessa?

Helsingissä 19.12.2025

Juha Mäenpää ps